

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

KVĖPAVIMO NEPAKANKAMUMAS, NULEMTAS PIRMINĖS RAUMENŲ LIGOS. LITERATŪROS APŽVALGA IR KLINIKINIO ATVEJO PRISTATYMAS

Darbo autorės. Emilė VŽESNIAUSKAITĖ (VI kursas), Emilija MIKULIENĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Lekt. Goda ŠLEKYTĖ, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika.

Darbo tikslai. 1. Pateikti ir išanalizuoti klinikinį atvejį. 2. Apžvelgti naujausią literatūrą apie analizuojamą ligą.

Darbo metodika. Gavus raštišką ligoonio sutikimą ir Vilniaus universiteto ligoinės Santaros klinikų direktoriaus leidimą atlikta klinikinio atvejo analizė ir literatūros apžvalga.

Ivadas. Progresuojanti raumenų distrofija priklauso neuroraumeninių ligų grupei, kai nervų arba neuroraumeninių jungčių pažeidimas lemia raumenų funkcijos blogėjimą. Dauguma šių ligų yra genetiškai paveldimos ir raumenų silpnumas pasireiškia jau ankstyvoje vaikystėje. Ligai progresuojant raumenys nyksta, silpnėja jų atliekama funkcija. Dėl kvėpavimo raumenų pažeidimo vystosi kvėpavimo funkcijos nepakankamumas. Dažniausias neuroraumeninio kvėpavimo funkcijos nepakankamumo simptomas yra ortopnėja. Būdingi ir kiti simptomai: tachikardija, tachipnėja, neramumas, disfagija, disfonija. Apžiūros metu stebima pagalbinių kvėpavimo raumenų veikla, paradoksiniai kvėpavimo judesiai dėl diafragmos parėzės arba plegijos. Diagnostiniuose bei laboratoriniuose tyrimuose stebimi kvėpavimo funkcijos parametrų pakitimai. Esant kvėpavimo funkcijos nepakankamumui skiriamas gydymas, užtikrinantis gyvybinių funkcijų palaikymą. Vien deguonies skyrimas gali būti pavojingas dėl hiperkapnijos. Neuroraumeninių ligų sukeltas kvėpavimo nepakankamumas gali būti gydomas tiek neinvazine, tiek invazine plaučių ventiliacija. Mechaninės plaučių ventiliacijos skyrimo tikslas – oksigenacijos užtikrinimas ir hiperkapnijos korekcija. Neinvazinė plaučių ventiliacija su dviejų lygių teigiamu slėgiu kvėpavimo takuose (BiPAP) yra geras pasirinkimas, kai pacientui dar nėra pasireiškęs rijimo sutrikimas, pacientas gali išsikostėti. Invazinė plaučių ventiliacija turi būti svarstoma, kai yra aiškūs klinikiniai požymiai: pacientas nebendradarbiaujantis, neišsikosti, yra tachipnėja, hemodinamikos nestabilumas, prastėjantys arterinio kraujo dujų tyrimo rodikliai, nepaisant skiriamos neinvazinės ventiliacijos. Neuroraumeninis kvėpavimo nepakankamumas gali komplikuotis plaučių atelektazėmis, aspiracija ir pneumonija. Dažniausios sergamumo ir mirštamumo priežastys yra antrinės plaučių bei širdies ir kraujagyslių sistemos komplikacijos, nulemtos raumenų silpnumo.

Atvejo aprašymas. 44 metų moteris nuo vaikystės serganti progresuojančia raumenų distrofija (vyrauja galūnių parėzė, yra rijimo sutrikimas), buvo hospitalizuota dėl staigiai progresuojančio dusulio. Ligoninėje stebėti padidėję uždegiminiai rodikliai bei mišrus kvėpavimo nepakankamumas. Pacientė intubuota, pradėta dirbtinė plaučių ventilacija (DPV). Išliekant ilgalaikiam ventilacijos poreikiui, atlikta tracheostomija pagal Bjork ir pradėta nuolatinė dirbtinė plaučių ventilacija per tracheostominį vamzdelį. Dėl disfagijos bei siekiant užtikrinti pakankamą maistinių medžiagų poreikį, atlikta perkutaninė endoskopinė gastrostomija. Dinamikoje išliko padidėję uždegiminiai rodikliai, respiracinė acidozė, plaučių rentgenogramoje stebėta infiltracija dešiniajame plautyje. Skirtas empirinis gydymas amoksicilinu su klavulano rūgštimi. Gavus mikrobiologinio bronchų aspirato tyrimo atsakymą, kuriame išaugo *Acinetobacter junii* ir *Acinetobacter ursingii*, paskirtas tikslinis gydymas ciprofloksacinu. Esant stabiliai būklei pacientė perkelta į Intensyviosios pulmonologijos poskyrį, pritaikytas DPV aparatas naudojimui namuose. Esant stabiliai būklei tolimesnei priežiūrai išleista į namus. Pacientė reguliariai (kas 2-3 mėn.) hospitalizuojama tracheostominio vamzdelio keitimui bei dirbtinės plaučių ventilacijos parametru vertinimui.

Išvados. Kvėpavimo funkcijos nepakankamumas, nulemtas kvėpavimo raumenų silpnumo, yra viena iš dažniausių neuroraumeninių ligų komplikacijų. Lėtinio kvėpavimo nepakankamumo paūmėjimą tokiems pacientams gali sukelti aspiracija, ūmios kvėpavimo takų infekcijos bei gausi kvėpavimo takų sekrecija. Kvėpavimo nepakankamumas gali būti gydomas invazine arba neinvazine plaučių ventilacija, atsižvelgiant į paciento būklę.

Raktažodžiai. Progresuojanti raumenų distrofija; kvėpavimo nepakankamumas; neuroraumeninės ligos.